

COLLECTION

Innovation, integration and modern
problems in the scientific activities of young
researchers and students: theory and
practice

www.d-pressa.com

31
MARCH

Jizzakh, Uzbekistan

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION OF
THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

JIZZAKH BRANCH OF THE NATIONAL UNIVERSITY OF UZBEKISTAN
NAMED AFTER MIRZO ULUGBEK

SCIENTIFIC JOURNAL OF SCIENCE TECHNOLOGY & DIGITAL FINANCE
JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENCE NETWORKS

Innovation, integration and modern problems in the scientific activities of young
researchers and students: theory and practice collection of materials of the
international scientific and practical conference on the topic

(March 31, 2026)

Jizzakh-2026

Innovation, integration and modern problems in the scientific activities of young researchers and students: theory and practice – Jizzakh: Department of economics and tourism of Jizzakh branch of the national university of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek, March 31, 2026, 1001 pp.

Editors in charge: Ass.prof. Soy M.P.

In the collection of materials of the conference, the role and role of Science, Education and production in the era of globalization, the pressing problems of the issues of interaction of these processes, feedback on their solutions were presented by mature specialists of the field.

In addition, research on the scientific and practical topic, carried out in the economics, Exact Sciences, Natural Sciences and socio-humanities during the globalization period, information is presented in the scientific and practical fields, which includes the latest innovative technologies in the fields of production.

It can be argued that this collection is one of the specific intersections of current thoughts and innovative ideas of the world of science. This scientific and practical conference was actively attended by professors and scientific researchers engaged in scientific research in Uzbekistan and foreign countries. In increasing the position of the scientific and practical conference, the professors and teachers of domestic and foreign higher educational institutions made a significant contribution.

Professors and teachers of foreign higher educational institutions who actively participated in the work of the conference made a worthy contribution to the high level of interaction with scientists of our country. The processes of international cooperation with foreign countries and exchange with them in the field of Science in the era of globalization have a positive effect on the development of Higher Education, the fields of Science and production. The materials of this conference are special in that they include a wide range of research, from theoretical developments to practical solutions, demonstrating the diversity of approaches and directions in this area.

In conclusion, it should be noted that this scientific and practical conference will be a very useful collection for everyone who is interested in modern research in the fields of further development of Higher Education, Science, Education and production in the era of globalization. The authors are responsible for the content and quality of the articles and abstracts included in the collection.

SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA BO'LAJAK HAMSHIRALARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH

Axmedova Sevara Raxmanqulovna

O'zMU Jizzax filiali assistent o'qituvchisi

Igor Chekulay Vladimirovich

Belgorod davlat milliy tadqiqot universiteti professori

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalarning o'rni tahlil qilinadi. Zamonaviy tibbiy ta'lim jarayonida samarali muloqot ko'nikmalarini shakllantirish kasbiy tayyorgarlikning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Tadqiqotda raqamli platformalar, sun'iy intellekt asosidagi o'quv vositalari hamda virtual simulyatsiyalar yordamida talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari yoritilgan. Shuningdek, tibbiy ta'lim muassasalarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali talabalarni ko'p millatli muhitda samarali muloqotga tayyorlash masalalari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: kommunikativ kompetensiya, sun'iy intellekt, raqamli platformalar, tibbiy ta'lim, hamshiralik ta'limi, innovatsion pedagogika.

Bugungi kunda jamiyatning barcha sohalarida raqamli texnologiyalar keng joriy etilmoqda. Ta'lim tizimi ham ushbu jarayondan chetda qolmay, zamonaviy texnologiyalar asosida yangi o'qitish usullarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zarurati yuzaga kelmoqda. Ayniqsa, tibbiy ta'lim sohasida innovatsion texnologiyalardan foydalanish mutaxassislarni tayyorlash sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tibbiyot sohasida faoliyat yurituvchi hamshiralalar bemorlar, shifokorlar va boshqa tibbiy xodimlar bilan doimiy muloqotda bo'ladi. Shu sababli kommunikativ kompetensiya hamshiralik kasbining eng muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. Samarali muloqot bemorning holatini to'g'ri tushunish, unga psixologik yordam ko'rsatish hamda davolash jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi.

Hozirgi global integratsiya sharoitida tibbiyot muassasalarida turli millat va madaniyat vakillari faoliyat yuritmoqda. Bu esa tibbiyot xodimlaridan nafaqat kasbiy bilimlarni, balki madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini ham talab etadi. Shu sababli tibbiy ta'lim tizimida bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

So'nggi yillarda sun'iy intellekt texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta'lim jarayonini yangi bosqichga olib chiqdi. Sun'iy intellekt asosidagi o'quv tizimlari talabalar uchun interaktiv va moslashuvchan ta'lim muhitini yaratish imkonini bermoqda. Shuningdek, raqamli platformalar yordamida talabalar mustaqil o'qish,

virtual muhitda muloqot qilish hamda kasbiy vaziyatlarni modellashtirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Mazkur tadqiqot bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish jarayonida sun'iy intellekt va raqamli platformalardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlashga qaratildi. Tadqiqot davomida pedagogik kuzatuv, tahlil, taqqoslash va umumlashtirish kabi ilmiy usullardan foydalanildi. Ushbu usullar yordamida tibbiy ta'lim jarayonida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning samarali yo'llari o'rganildi.

Tadqiqot jarayonida tibbiyot ta'lim muassasasida tahsil olayotgan bo'lajak hamshiralarning o'quv faoliyati tahlil qilindi. Ta'lim jarayonida raqamli platformalar hamda sun'iy intellekt asosidagi o'quv vositalaridan foydalanish orqali talabalarning kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan mashg'ulotlar tashkil etildi. Ushbu mashg'ulotlarda talabalar virtual klinik vaziyatlar asosida bemor bilan muloqot qilish, tibbiy savollar berish, bemorning holatini aniqlash hamda psixologik qo'llab-quvvatlash kabi kommunikativ vazifalarni bajarishdi.

Tadqiqot davomida raqamli ta'lim platformalari orqali interaktiv mashg'ulotlar tashkil etildi. Bu mashg'ulotlarda talabalar sun'iy intellekt asosidagi tizimlar yordamida turli kommunikativ vaziyatlarni modellashtirish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Virtual bemorlar bilan ishlash orqali talabalar real tibbiy muhitga yaqin sharoitda muloqot qilish tajribasini oshirdilar.

Shuningdek, tadqiqot jarayonida talabalarning kommunikativ kompetensiyasi darajasi o'quv jarayonining boshida va oxirida tahlil qilindi. Bu jarayonda talabalar nutq madaniyati, savol berish ko'nikmalari, bemor bilan empatik muloqot qilish qobiliyati hamda kasbiy kommunikativ vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish ko'nikmalari baholandi. Olingan natijalar taqqoslash va umumlashtirish usullari orqali tahlil qilindi.

Tadqiqot metodologiyasida shuningdek ilmiy adabiyotlar tahliliga ham alohida e'tibor qaratildi. Tibbiy ta'lim, kommunikativ kompetensiya hamda raqamli texnologiyalar sohasidagi ilmiy manbalar o'rganilib, ularning asosiy nazariy qarashlari umumlashtirildi. Ushbu nazariy asoslar tadqiqot jarayonida qo'llanilgan metodlarni tanlash hamda tadqiqot natijalarini ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qildi.

Natijada sun'iy intellekt va raqamli platformalardan foydalanish bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish jarayonini samarali tashkil etishga yordam berishi aniqlandi. Mazkur metodologiya ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik yondashuvlarni qo'llash hamda talabalarning kasbiy tayyorgarligini oshirish imkonini beradi.

Kommunikativ kompetensiya shaxsning turli ijtimoiy va kasbiy vaziyatlarda samarali muloqot qilish qobiliyatini ifodalaydi. [1] Tibbiyot sohasida kommunikativ kompetensiya bemor bilan to'g'ri muloqot qilish, uning ehtiyojlarini tushunish hamda psixologik jihatdan qo'llab-quvvatlash imkonini beradi.

Bo'lajak hamshiralarda kommunikativ kompetensiyani shakllantirish ularning professional faoliyatida muhim rol o'ynaydi. Chunki hamshira bemor bilan

eng ko'p muloqot qiladigan tibbiy xodim hisoblanadi. Shu sababli hamshiraning muloqot madaniyati, nutqining aniqligi va bemorga nisbatan empatiyasi tibbiy xizmat sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Tibbiy ta'lim jarayonida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish talabalarning nazariy bilimlari bilan bir qatorda amaliy ko'nikmalarini ham shakllantirishni talab etadi.[2] Bu jarayonda zamonaviy pedagogik texnologiyalar hamda raqamli vositalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.[3]

Sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi.[4] Bunday texnologiyalar yordamida talabalarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda moslashuvchan ta'lim muhiti yaratish mumkin.

Sun'iy intellekt asosidagi o'quv tizimlari talabalarning bilim darajasini tahlil qilish, ularning xatolarini aniqlash hamda individual tavsiyalar berish imkoniyatiga ega. Bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi.

Shuningdek, sun'iy intellekt yordamida virtual bemorlar modeli yaratilmoqda. Bunday tizimlar orqali talabalar real klinik vaziyatlarga yaqin sharoitda muloqot qilishni mashq qilishlari mumkin. Bu esa ularning professional kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishga yordam beradi.

Sun'iy intellekt asosidagi chatbotlar ham ta'lim jarayonida samarali vosita hisoblanadi. Talabalar bunday tizimlar orqali turli kommunikativ vaziyatlarda muloqot qilishni mashq qilishlari mumkin. Bu esa ularning nutq madaniyatini va kasbiy kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy ta'lim tizimida raqamli platformalar muhim o'rin egallaydi. Bunday platformalar o'quv jarayonini masofadan turib tashkil etish, interaktiv ta'lim muhitini yaratish hamda talabalar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish imkonini beradi.

Raqamli platformalar yordamida talabalarga turli multimediyaga materiallari, videodarslar va virtual mashg'ulotlar taqdim etilishi mumkin.[5] Bu esa o'quv materiallarini yanada tushunarli va qiziqarli shaklda o'zlashtirishga yordam beradi.

Bundan tashqari, raqamli platformalar orqali talabalar turli madaniyat vakillari bilan onlayn muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa ularning madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ko'p millatli tibbiy muhitda samarali muloqot qilish uchun tibbiyot xodimlari turli madaniyat vakillarining kommunikativ xususiyatlarini tushinishi zarur. Bunday sharoitda kommunikativ kompetensiya nafaqat til ko'nikmalarini, balki madaniyatlararo muloqot madaniyatini ham o'z ichiga oladi.

Raqamli texnologiyalar yordamida talabalarga turli kommunikativ vaziyatlar asosida mashqlar tashkil etish mumkin.[6] Masalan, virtual klinik vaziyatlar orqali talabalar bemor bilan muloqot qilishni, uning savollariga javob berishni hamda psixologik yordam ko'rsatishni o'rganadilar.

Bunday mashg'ulotlar talabalarning kasbiy tayyorgarligini oshiradi hamda ularni real tibbiy faoliyatga tayyorlaydi.

Olib borilgan tahlillar va kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt va raqamli platformalardan foydalanish bo'lajak hamshiralarning kommunikativ

kompetensiyasini rivojlantirishda muhim pedagogik imkoniyatlarni yaratadi. Tadqiqot jarayonida raqamli ta'lim vositalaridan foydalanish talabalarning kommunikativ faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlandi.

Raqamli platformalar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda talabalar o'quv jarayonida faolroq ishtirok etishi, mustaqil fikr yuritishi hamda turli kommunikativ vaziyatlarda o'z fikrini erkin ifoda etishi kuzatildi. Sun'iy intellekt asosidagi interaktiv tizimlar yordamida talabalar bemor bilan muloqot qilish jarayonini modellashtirish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Bu esa ularning kasbiy muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam berdi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli platformalardan foydalanish talabalarning o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularning kommunikativ faolligini kuchaytiradi. Virtual simulyatsiyalar orqali talabalar turli klinik vaziyatlarda bemor bilan muloqot qilishni mashq qildilar. Natijada ularning nutq madaniyati, savol berish ko'nikmalari hamda bemor bilan empatik muloqot qilish qobiliyati sezilarli darajada rivojlandi.

Shuningdek, sun'iy intellekt asosidagi o'quv vositalari talabalarning individual o'rganish ehtiyojlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etish imkonini berdi. Bunday tizimlar orqali talabalar o'z xatolarini tezda aniqlash va ularni tuzatish imkoniyatiga ega bo'ldilar.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt va raqamli platformalardan foydalanish bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda samarali pedagogik vosita hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada interaktiv va samarali tashkil etishga yordam beradi hamda talabalarning kasbiy tayyorgarligini oshirishga xizmat qiladi.

Sun'iy intellekt va raqamli platformalar zamonaviy tibbiy ta'lim tizimida muhim o'rin egallaydi. Ushbu texnologiyalar bo'lajak hamshiralarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini interaktiv shaklda tashkil etish, virtual klinik vaziyatlar yaratish hamda talabalarning mustaqil o'qish faoliyatini rivojlantirish mumkin. Bu esa bo'lajak hamshiralarning professional kompetensiyasini oshirishga xizmat qiladi.

Kelgusida tibbiy ta'lim muassasalarida sun'iy intellekt asosidagi o'quv tizimlarini yanada keng joriy etish hamda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga qaratilgan yangi pedagogik metodlarni ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hymes D. On Communicative Competence. In: Pride J., Holmes J. (eds.) Sociolinguistics. Harmondsworth: Penguin Books, 1972.
2. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. Applied Linguistics, 1980, Vol. 1, No. 1, pp. 1–47.
3. Warschauer M. Technology and Language Learning in the Digital Age. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

4. Garrison D. R., Anderson T. E-learning in the 21st Century: A Framework for Research and Practice. London: Routledge, 2003.
5. Ahmedova M. Tibbiy ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash masalalari. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti, 2019.
6. Kamolov D. ETHICS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: EXPLORING THE MORAL AND SOCIAL IMPLICATIONS OF AI IN CONTEMPORARY SOCIETY //SGS-Engineering & Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 02.
7. Цой М., Иброхимов Ш. СОВРЕМЕННАЯ СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ //International Journal of scientific and Applied Research. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 24-28.
8. Kamolov D. R. O. G. L. O'zbekistonda demokratiya va axloqning zamonaviy muammolari va yechimlari //Academic research in educational sciences. – 2022. – Т. 3. – №. NUU Conference 2. – С. 348-352.
9. Абдуназаров С. А., Цой М. П. Реформирование системы образования Республики Узбекистан //Актуальные научные исследования в современном мире. – 2016. – №. 10-6. – С. 14-17.
10. Kamolov D. GLOBALIZATION PHENOMENON AND GLOBALISM //Journal of Contemporary World Studies. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 4-9.
11. Джураев Р. Х., Цой М. П. Подходы и принципы проектирования педагогических программных продуктов //Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития. – 2015. – Т. 2. – №. 13. – С. 144-146.
12. Kamolov D. Athenian democracy: individual and collective freedom //Semantic Scholar. – 2021.
13. Saitov S., Asrayev S. MECHANISMS FOR INCREASING EMPLOYMENT THROUGH THE DEVELOPMENT OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP //Scientific practical conference. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 335-339.
14. Kamolov D. Davlat boshqaruviga oid axloqiy qarashlar //Адабиёт учкунлари. – 2021.
15. Цой М. П. ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ–ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА УЗБЕКИСТАНА //Аббасов ББ тарих фанлари бўйича фалсафа доктори Наманган Мухандислик-Қурилиш институти АРХИВ МАНБАЛАРИДА ФАРҒОНА ВОДИЙСИ ШАҲАРЛАРИНИНГ ТАРИХИНИ ЁРИТИЛИШИ. – 2023. – С. 104.
16. Kamolov D. ON THE WAY TO THE DIGITAL EDUCATION SYSTEM OF UZBEKISTAN. – 2023.
17. Sirojiddin S., Nodira T., Dinora S. Characteristics of price and formation //Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences. – 2022. – Т. 1. – №. 11. – С. 265-270.
18. Dostonbek K. SPIRITUAL AND MORAL ENVIRONMENT OF SOCIETY //Social science and innovation. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 128-133.
19. Khaydarov B., Mingbayev S. TA'LIM TIZMINI TUBDAN O'ZGARTIRISH CHORA-TADBIRLARI //MMIT Proceedings. – 2023. – С. 179-181.